

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ
ΠΑΣΟΚ - ΚΙΝΗΜΑ ΑΛΛΑΓΗΣ
ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΟΜΑΔΑ

Αθήνα, 04 Δεκεμβρίου 2025

ΕΡΩΤΗΣΗ

Προς την Υπουργό Τουρισμού, κυρία Όλγα Κεφαλογιάννη

Θέμα: Καθυστερήσεις, περικοπές και κίνδυνος απένταξης από το Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας για τα έργα των ιαματικών πηγών

Κυρία Υπουργέ,

Οι ιαματικές πηγές αποτελούν εθνικό αναπτυξιακό κεφάλαιο με πολλαπλές οικονομικές, περιβαλλοντικές και κοινωνικές διαστάσεις. Η ένταξή τους στο Ταμείο Ανάκαμψης & Ανθεκτικότητας είχε παρουσιαστεί από την κυβέρνηση ως η μεγάλη ευκαιρία για τον εκσυγχρονισμό των λουτροπόλεων και τη δημιουργία νέων υποδομών υψηλών προδιαγραφών. Η πλήρης απουσία χρηματοδοτικού προγράμματος τα προηγούμενα χρόνια που θα αφορούσε τις υποδομές των ιαματικών πηγών καθιστά την επιτυχία υλοποίησης του προγράμματος του Ταμείου Ανάκαμψης & Ανθεκτικότητας απαραίτητη προϋπόθεση για την ανάπτυξη του κλάδου. Ωστόσο, η εφαρμογή της σχετικής πολιτικής διακρίνεται από αλλεπάλληλες αστοχίες, περιορισμούς, καθυστερήσεις και αποσπασματικές αποφάσεις, που πλέον θέτουν σε άμεσο κίνδυνο την ολοκλήρωση των έργων και την αξιοποίηση των ευρωπαϊκών πόρων.

Το 2023 η κυβέρνηση εξήγγειλε χρηματοδότηση ύψους 27 εκατ. ευρώ για τον εκσυγχρονισμό των υφιστάμενων και τη δημιουργία νέων εγκαταστάσεων εκμετάλλευσης ιαματικών πηγών. Το ποσό αυτό μειώθηκε τον Μάιο του 2024 σε 21 εκατ. ευρώ, ενώ στην προκήρυξη της 29ης Ιουλίου 2024 το διαθέσιμο ποσό για κατασκευές περιορίστηκε τελικά στα 15.880.000 ευρώ, ποσό που επ' ουδενί δεν ανταποκρίνεται στις πραγματικές ανάγκες του κλάδου πανελλαδικά.

Η πρόσκληση δόθηκε με καταληκτική ημερομηνία υποβολής την 15η Σεπτεμβρίου 2024, δηλαδή με μόλις 45 ημέρες εντός του καλοκαιριού, για μια διαδικασία ιδιαίτερα απαιτητική σε τεχνικά, διοικητικά και επιστημονικά στοιχεία. Παράλληλα, το Υπουργείο δεν ανταποκρίθηκε στις εκκλήσεις του Συνδέσμου Δήμων Ιαματικών Πηγών Ελλάδας (ΣΔΙΠΕ) για συνεργασία στη διαμόρφωση της πρόσκλησης, ώστε αυτή να προσαρμοστεί στις ιδιαιτερότητες του κλάδου όπως προκύπτει από την εισήγηση του κ. Αντώνη Γκουντάρα Δημάρχου Αγιάς, μέλους του ΔΣ και Προέδρου Επιτροπής Συγχρηματοδοτούμενων Προγραμμάτων της Κεντρικής Ένωσης Δήμων Ελλάδας (ΚΕΔΕ) και αντιπροέδρου του ΣΔΙΠΕ στο Ετήσιο Τακτικό Συνέδριο της ΚΕΔΕ στην Αλεξανδρούπολη την Παρασκευή 7 Νοεμβρίου 2025.

Αποτέλεσμα ήταν να υποβληθούν μόλις 10 προτάσεις, συνολικού ύψους 13,77 εκατ. ευρώ. Η επιτροπή αξιολόγησης συστάθηκε στα τέλη Οκτωβρίου 2024, όμως οι αξιολογήσεις ολοκληρώθηκαν σχεδόν δέκα μήνες αργότερα, τον Ιούλιο του 2025, γεγονός που προκάλεσε σοβαρή συρρίκνωση του χρόνου υλοποίησης. Το Υπουργείο φαίνεται να μην ανταποκρίθηκε

στην απόφαση 411/14.11.24 του ΔΣ ΚΕΔΕ με την οποία ζητήθηκε η επίσπευση της αξιολόγησης και έγκρισης των προτάσεων που θα υλοποιηθούν από τους Δήμους, έτσι ώστε να έχουν τον απαραίτητο χρόνο ολοκλήρωσης των έργων, που αφορούν στην αξιοποίηση των Ιαματικών Πηγών. Τελικά, από τα 10 έργα εγκρίθηκαν 9, αλλά τα εγκεκριμένα έργα περιορίστηκαν στα 7,5 εκατ. ευρώ, με περικοπές ύψους 6,2 εκατ. ευρώ —κυρίως σε έργα ΟΤΑ και δημοτικών επιχειρήσεων— λόγω εφαρμογής διαδικασιών του Ν. 4412/2016 που δεν έγιναν αποδεκτές από την επιτροπή αξιολόγησης ενώ η κρατική επιχορήγηση περιορίστηκε στα 3,9 εκατ. ευρώ.

Σήμερα, η φάση ωρίμανσης των έργων παρουσιάζει σημαντικές δυσχέρειες: ανάγκη επικαιροποίησης μελετών λόγω ανατιμήσεων, πρόσθετοι έλεγχοι τευχών από το Υπουργείο, σειρά αδειοδοτήσεων και γνωμοδοτήσεων, καθώς και άμεση υποχρέωση προκαταβολής 10% εντός τριμήνου. Επιπλέον, η χαμηλή ένταση χρηματοδότησης (περίπου 50%) απαιτεί από τους δήμους να εξασφαλίσουν νέα ίδια συμμετοχή κυρίως με δανεισμό και άρα νέες διαδικασίες εύρεσης χρηματοδότησης· συνολικά απαιτούνται επιπλέον περίπου 10 εκατ. ευρώ, ώστε να καλυφθούν οι περικοπές και να υλοποιηθούν πλήρως τα έργα.

Επειδή οι δικαιούχοι δεν είχαν το δικαίωμα να εκκινήσουν καμία τεχνική, αδειοδοτική ή διοικητική διαδικασία πριν την έκδοση των αποφάσεων ένταξης, με αποτέλεσμα ο διαθέσιμος χρόνος υλοποίησης να συρρικνωθεί δραστικά,

Επειδή η αξιολόγηση των προτάσεων καθυστέρησε κατά δέκα μήνες και οι οδηγίες για προσυμβατικούς ελέγχους των τευχών δημοπράτησης εκδόθηκαν μετά τον ορισμό των προθεσμιών έναρξης έργων, δημιουργώντας αντικειμενική αδυναμία τήρησης των χρονοδιαγραμμάτων από τους δήμους και τις δημοτικές επιχειρήσεις,

Επειδή έργα υγειονομικής και περιβαλλοντικής υποδομής, όπως οι βιολογικοί καθαρισμοί λουτροπόλεων, απαιτούν σύνθετη και χρονοβόρα αδειοδοτική διαδικασία (ΜΠΕ – ΕΥΠΑΤΕ – ΔΙΠΕΧΩ – Περιφέρεια), η οποία χωρίς προτεραιοποίηση δεν μπορεί να ολοκληρωθεί εντός των ασφυκτικών προθεσμιών του ΤΑΑ,

Επειδή η γραφειοκρατική πολυπλοκότητα, η χαμηλή ένταση χρηματοδότησης και οι σημαντικές περικοπές των προϋπολογισμών οδηγούν πλέον σε κίνδυνο απένταξης έργων, όχι λόγω αδράνειας των δικαιούχων, αλλά λόγω αδυναμιών στον σχεδιασμό και την υλοποίηση της πρόσκλησης και

Επειδή οι ιαματικές πηγές και οι λουτροπόλεις αποτελούν κρίσιμο τμήμα του εναλλακτικού και θερμαλιστικού τουριστικού προϊόντος της χώρας, και η απώλεια των έργων του ΤΑΑ θα επιφέρει σημαντική αναπτυξιακή οπισθοδρόμηση για τις τοπικές κοινωνίες και τον εθνικό τουρισμό,

Ερωτάται η κυρία Υπουργός:

1. Προτίθεται το Υπουργείο να ενισχύσει τη διαθέσιμη χρηματοδότηση ή/και την ένταση ενίσχυσης, ώστε να καλυφθούν οι ανάγκες που προέκυψαν από τις περικοπές της αξιολόγησης και τις ανατιμήσεις, προκειμένου να μην απενταχθούν κρίσιμα έργα υποδομής;
2. Θα δοθεί παράταση στους δικαιούχους, δεδομένου ότι οι καθυστερήσεις στην αξιολόγηση, η καθυστερημένη έκδοση οδηγιών για τους προσυμβατικούς ελέγχους και οι χρονοβόρες αδειοδοτικές διαδικασίες (ΜΠΕ – ΕΥΠΑΤΕ – ΔΙΠΕΧΩ – Περιφέρεια)

προέκυψαν εκτός της δικής τους ευθύνης και καθιστούν αντικειμενικά αδύνατη την τήρηση των αρχικών χρονοδιαγραμμάτων;

3. Προβλέπεται η δυνατότητα μεταφοράς των έργων που δεν είναι εφικτό να ολοκληρωθούν εντός των ασφυκτικών προθεσμιών του Ταμείου Ανάκαμψης στο νέο ΕΣΠΑ ή σε οποιοδήποτε άλλο χρηματοδοτικό πρόγραμμα, ώστε να διασφαλιστεί η συνέχιση και ολοκλήρωσή τους χωρίς απώλεια πόρων;
4. Θα ήταν διατεθειμένο το Υπουργείο, έστω και τώρα, να συνεργαστεί με τους ΟΤΑ και τον Σύνδεσμο Δήμων Ιαματικών Πηγών Ελλάδας ώστε η χώρα να αποκτήσει ολοκληρωμένο σχέδιο αναβάθμισης και αξιοποίησης των υποδομών ιαματικών πηγών;

Οι ερωτώντες Βουλευτές

Πάυλος Γερουλάνος

Αικατερίνη Σπυριδάκη